

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

КІЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КІЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

25 травня 2006 року

№19 (2754)

26-28 квітня делегація нашого університету у складі ректора М.З.Згуроносного, його помічника О.Л.Попцової та вченого секретаря кафедри ЮНЕСКО "Вища технічна освіта, прикладний системний аналіз та інформатика" проф. С.М.Шукаєва підтвердила з дружкім візитом в Японії на запрошення гуманістичного товариства "Сока Гаккай Інтернешнл" (СГІ).

Дайсаку Ікеда – Почесний доктор КПІ

Посланці політехніки виконали приемну і почесну місію – 28 квітня в редакції газети "Сейкьо сімбун" (Токіо) вручили диплом, нагрудний знак та мантію Почесного доктора НТУУ "КПІ" Дайсаку Ікеді – президенту міжнародного товариства "Сока Гаккай Інтернешнл", філософу, гуманісту, педагогу та поету – за заслуги у зміщенні миру, значний внесок у світову науку й освітню сферу, розвиток ідей гуманізму, дружби і взаєморозуміння між Україною та Японією. (Автобіографічну довідку про Дайсаку Ікеду див. на стор. 2.)

Сподіваємося, читачам буде цікаво ознайомитися з матеріалами газети "Сейкьо сімбун", люб'язно наданими Посольством України в Японії, що висвітлюють візит політехніків до Країни Вранішнього Сонця (див. стор. 2).

Промова ректора М.З.Згуроносного під час вручения нагороди Президенту СГІ Д.Ікеді

Вельмишановний Президенте Сока Гаккай Інтернешнл, пане Ікеді!
Вельмишановна пані Канеко! Шановне панство!

Для делегації Національного технічного університету України "КПІ" сьогоднішня зустріч з видатним мислителем і гуманістом сучасності Президентом Ікедою є великою честью і знаменною подією. (Бурхливі оплески).

Президент Ікеда протягом вже 46 років очолює всесвітній відому буддійську організацію Японії Сока Гаккай та університет СГІ, головною метою яких є виконання благородної місії забезпечення миру й процвітання людства шляхом створення духовних цінностей, розвитку літератури, науки й освіти.

Ідеї, що пропагує СГІ, є важливими орієнтирами також і для молодої України, що здобула незалежність 15 років тому і взяла курс на демократичний розвиток.

Вони є важливими орієнтирами також і для молодої України, що здобула незалежність 15 років тому і взяла курс на демократичний розвиток.

У сучасному світі, повному суперечностей, гуманістична діяльність СГІ та його Президента значною мірою сприяють захисту принципів розвитку духовності, злагоди і толерантності.

Президент Ікеда, який продовжує вчення великого просвітника ХХ століття Ц.Макігути, зробив великий внесок у здійснення ідей мир, зокрема, "побудови гуманістичного суспільства" та "усунення конфронтації між народами".

Філософія життя, втілена в ідеї "довічного створення цінностей", що сформульована засновником Сока Гаккай, видатним японським гуманістом Ц.Макігути, а також вчителем і наставником Президента Ікеди, другим Президентом Сока Гаккай Д.Тодою, глибоко співзвучна прогресивним ідеям сучасного світу. Зокрема, її втіленням є безперервна освіта, що розповсюджується в усіх країнах світу.

Президент Ікеда, крім великої громадської роботи, займається науковою та літературною діяльністю. Він перекладає більше ніж з 30 іноземних мов. Його літературні твори викликають великий резонанс і в нашій країні. Я глибоко відчайдій видатному українському журналісту і дружині Посла України в Японії Людмилі Скирді з розповсюдження філософських ідей Президента Ікеди в Україні. (Бурхливі оплески).

Філософські та гуманістичні ідеї, філософія життя Сока Гаккай надихають людство, змінюють його віру у світле майбутнє, дають можливість з оптимізмом сприймати сьогодення. Вони вчать, як долати нові проблеми і стирагти суперечності.

Ці ідеї знаходять глибокий відгук у наукових, літературних та освітівських колах України, а також і в нашому університеті.

Вчена рада Національного технічного університету України "КПІ" 3 квітня 2006 р., враховуючи великий внесок Президента СГІ Д.Ікеді, зусиллями якого було створено багато скарбів у галузі культури, науки та мистецтва, починаючи з університету Сока Гаккай Інтернешнл, у розвиток духовної гармонії й миру в сьому світі, прийняла таке рішення: "За видатні успіхи у справі розвитку ідей філософії, освіти і гуманізму у світі, а також зміщенні дружби і взаєморозуміння між народами України і Японії, присвоїти видатному філософу і гуманісту Президенту СГІ Д.Ікеді звання "Почесного доктора Національного технічного університету "КПІ".

Я виконую цю приемну для мене місію від імені п'ятдесятичної сім'ї Національного технічного університету "КПІ", членом якої тепер став Президент Д.Ікеда.

Стаття із газети "Сейкьо сімбун", 29 квітня 2006 р.

У ході візиту до Японії делегація НТУУ "КПІ" відвідала Університет Сока (Токіо), де відбулася церемонія вручення ректору НТУУ "КПІ" М.З.Згуроносному найвищої почесної нагороди університету – диплома, мантії та нагрудного знака – за значний внесок у розвиток співробітництва між японськими та українськими освітніми та науковими закладами, зміщеннім за язків між нашими країнами.

Українських гостей тепло зустріли й вітали школярі та студенти, навіть читали російською вірші Лесі Українки. Київські політехніки також мали зустріч з керівництвом Університету Сока, де обговорювалися питання співпраці у сфері освіти й науки. Нині готуються до підписання угоди про співробітництво між НТУУ "КПІ" та Університетом Сока.

Програма перебування делегації передбачала і культурні заходи. Кияни відвідали Токійський художній музей Фудзі, де зібрано численні мистецькі експонати з усіх континентів, представлено велике художні коллекції європейських майстрів, є живописні полотна й українських художників. На згадку українці подарували музею гравюру, що зображає КПІ початку ХХ ст.

Також політехніки відвідали Концертну асоціацію Мін-ОН, що опікується, зокрема, гастролями українських виконавців. Там знаходиться музей музичних інструментів XVI-XX ст. з усього світу. Всі експонати – діючі, про них не лише розповіда-

Вища нагорода Університету Сока – ректорові КПІ

ють, а й демонструють звучання, виконуючи невеликі твори, так що екскурсія перетворюється на своєрідну концертну програму. Усі з цікавістю розглядали зразки механічних клавішних інструментів, які мали як вбудовані механічні пристрій, так і автономні приставки, сумісні з різними типами інструментів.

Інф. "КПІ"

Виступ М.З.Згуроносного на церемонії вручення йому Вищої почесної нагороди Університету Сока

Незважаючи на географічну віддаленість наших країн, є загальні риси, що поєднують наші народи. Перше, на жаль, – це трагічний досвід радіоактивного опромінення. Друге – прагнення до збереження духовної самобутності, закладеної в багатстві культур та історій обох країн.

На цих пріоритетних для наших народів напрямах зосереджено і міждержавне співробітництво. Внесок Японії тільки у вирішення проблем, пов'язаних з наслідками катастрофи на Чорнобильській АЕС, складає понад 100 млн доларів. Важливо для України є підтримка японського уряду й у сфері охорони здоров'я та культури. Спеціальні гранти отримали: дитяча лікарня Охматдит; Національна філармонія України, Національний музей історії України, Національний драматичний театр ім. І.Франка, Національна опера України.

Нині Україна переживає непростий період реформування політичної та економічної сфер. Країні необхідні економічні реформи і поліпшення інвестиційного клімату.

Японія в 1960-1970 рр. стала прикладом реалізації так званого "економічного чуда" – вона в стисливі терміни подолала відставання від передових країн світу. Україна на початку третього тисячоріччя також має потребу в розвитку відповідно до моделі "економічного стрибка". І тут ми розраховуємо на використання японського досвіду та потенціал японських інвестицій.

Під час торішнього візиту до Японії Президента України Віктора Ющенка була обнародувана спільна заявка про нове партнерство в ХХI столітті між Японією та Україною, сподіваємося, що це партнерство буде служити зміщенню наших країн і зближен-

закінчення на 2-й стор.

СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:

1 Дайсаку Ікеда
– Почесний
доктор КПІ

2 Вища нагорода
Університету
Сока –
ректорові КПІ

3 "Сейкьо сімбун"
про КПІ

На засіданнях...

4 Міжнародний
центр даних
у КПІ

Зустріч з
делегацією ЛСА

Засідання
президії Ради
проректорів

П'єзодвигун

Виставка
В. Климика
у КПІ

Легкоатлети
на старти

Оголошення

Увага, конкурс!

Дайсаку Ікеда

Ім'я видатного японського мислителя і гуманіста, педагога і поета, філософа, просвітителя, громадського діяча Дайсаку Ікеді (нар. у 1928 р.) широко відоме у світі. Він – лауреат багатьох премій, кавалер десятка орденів різних країн, почесний доктор і професор понад 100 університетів світу. Уже чверть століття Дайсаку Ікеді очолює міжнародну релігійно-громадську асоціацію "Сока Гаккай Интернешнл", що нараховує понад 1,5 мільйона членів і має свої представництва в 188 країнах і регіонах. "Сока Гаккай Интернешнл", до якої входять університети і коледжі, школи і дошкільні дитячі заклади, газети і журнали, видавництва, друкарні і музеї, є величезною миротворчою структурою, що поспішено виконує взяті на себе культурно-просвітницьку місію.

Художні твори Дайсаку Ікеді, а також його філософські праці та діалоги (бесіди) з видатними громадськими діячами сучасності (серед них і М. Горбачовим) перекладено на понад 20 мов.

Засновані Дайсаку Ікедою культурно-просвітницькі організації:

Науково-дослідний інститут Світу і Польтики імені Дж. Тода - 1996 р.

Науково-дослідний центр "В ім'я

XXI століття" у Бостоні - 1993 р.

Меморіальний будинок-музей Віктора Гого (Франція) - 1991 р.

Токійський музей образотворчих мистецтв Фудзі - 1983 р.

Концептна Асоціація "Мін-ОН" - 1983 р. Інститут Східної Філософії (Токіо) - 1982 р.

Звання Почесного професора Дайсаку Ікеді присвоїли:

1993 р. - Університет Сан-Пауло, Бразилія;

1993 р. - Університет Буенос-Айреса, Аргентина;

1992 р. - Університет Гонконгу, Китай;

1987 р. - Університет Санто-Домінго, Домініканська Республіка;

1984 р. - Пекінський університет, Китай;

1984 р. - Фуданський університет, Китай;

1981 р. - Національний університет Сан-Макроса, Перу;

2002 р. - Московський держуніверситет.

Звання Почесного доктора Дайсаку Ікеді присвоїли:

1975 р. - Московський держуніверситет; 1996 р. - Університет Гонконгу, Китай; 1995 р. - Непальський університет; 1995 р. - Північний університет, ПАР; 1994 р. - Університет Глазго, Великобританія;

1993 р. - Федеральний університет Ріо-де-Жанейро, Бразилія;

1992 р. - Університет Анкари, Туреччина;

1992 р. - Університет Найробі, Кенія;

1991 р. - Філіппінський університет, Філіппіни;

1990 р. - Університет Буенос-Айреса, Аргентина;

1981 р. - Софійський університет, Болгарія та інші.

Почесні громадянства:

Дайсаку Ікеді є почесним громадянином більш за 250 міст у різних країнах світу. США - Майамі, штат Флорида - 1987 р. США - Сан-Антоніо, штат Техас (почесний мер) - 1985 р.

Аргентина - Буенос-Айрес - 1990 р.

Канада - Йорк - 1987 р.

Франція - Грец - 1981 р.

Панама - Панама-Сіті - 1981 р.

Перу - Ліма - 1974 р.

Бразилія - Осако, Сан-Пауло - 1974 р.

США - Монтерей, Каліфорнія - 1972 р.

США - Сакраменто, Каліфорнія - 1972 р.

США - Чикаго, Іллінойс - 1991 р. та інші.

Нагороди Дайсаку Ікеді:

Премія Миру ООН - 1983 р.

Нагорода "За гуманізм" Верховного комісаріату у справах біженців при ООН - 1989 р.

Нагорода Рози Паркс "За гуманізм", США - 1993 р.

Рицарський великий хрест найвищого благородного ордена Корони Тайланду - 1991 р.

Національний орден Південного Хреста Республіки Бразилія - 1990 р.

Майський орден Аргентини ступеня Великого Хреста - 1990 р.

Літературна премія Кенії - 1986 р.

Міжнародна літературна премія Чингіза Айтматова - 1993 р. та інші.

"Сейкьо сімбун" про КПІ

Національний технічний університет України "КПІ" випустив 250 тисяч фахівців, які працюють більше ніж у 100 країнах світу

Видатний хімік Мендельсс зробив внесок у створення КПІ

Батько космонавтики і золоті олімпійські чемпіони також випускники КПІ

Україна здобула незалежність після розвалу Радянського Союзу в 1991 р. Вона є першою у світі країною, що відмовилась від ядерної зброї.

Наприкінці 2004 р. в Україні відбулася Помаранчева революція, що проголосила курс на демократизацію. Уесь світ із захопленням споглядав за обранням нового Президента В.Ющенка.

Ректор Національного технічного університету України "КПІ" М.Згуровський сказав: "В даний час Україна шукає незалежний шлях розвитку. Саме

тому духовні та філософські ідеї Президента Ікеді є надзвичайно важливими для неї."

За останній час у літературно-мистецькому та громадсько-політичному журналі "Всесвіт", "Літературній газеті" тощо були опубліковані інтерв'ю Президента Ікеді, думки якого мають широкий резонанс в Україні.

Ректору Згуровському подобається вірш Президента Ікеді мають велику просвітницьку цінність. Особливо такі питання, як глобалізація суспільства, вихід із сучасної кризи, місія, що виконує людство. Мене дуже вражаюти думки Президента Ікеді з цих питань".

"Урочисті церемонії вручения дипломів працівникам КПІ" відповідають наше прагнення до підвищення якості освіти, що сприяє розвитку майбутнього. Сьогоднішня церемонія нагородження співзвучна цій ідеї.

Посол України в Японії Ю.Костенко, який підтримує дружні стосунки з Президентом Сока Гаккай, також з приємністю споглядав за церемонією.

На сцені вийшли також представники молодого покоління, яким доведеться розвивати майбутні дружні українсько-японські відносини.

Ректор М.Згуровський виступив з промовою. Він сказав: "Хотів би запропонувати Президента Ікеді стати членом сім'ї Національного технічного університету України "КПІ" і передав йому традиційну докторську мантію і шапочку, а потім вручив медаль "Почесного доктора".

На церемонії були також присутні помічник ректора Згуровського О.Попкова та начальник відділу міжнародних з'язків С.Шукаєв.

Президент СП Ікеда щиро подякував за нагороду. Він сказав, що хотів би й надалі співпрацювати з Національним технічним університетом України в ім'я справи миру в усьому світі.

Великий внесок у розвиток дружби між Україною та Японією

Всесвітньо відомий Національний технічний університет України "КПІ" нагородив Президента СП Ікеду медаллю "Почесний доктор".

КПІ був заснований у XIX столітті і має славну історію, що налічує 108 років.

Університет випустив 250 тис. фахівців, які працюють у більше ніж 100 країнах світу. Головний кампус КПІ розташований у столиці Києві. Він є одним із славетних європейських закладів освіти.

Цього разу високої нагороди Почесного доктора КПІ вперше удостоєний громадянин Японії Президент СП Ікеда.

28 квітня ц.р. відбулася церемонія вручения йому нагороди за видатний внесок у розвиток миру й гуманізму в усьому світі, а також дружби між Україною та Японією.

Церемонія відбулася в другій половині дня 28 квітня в редакції газети "Сейкьо сімбун" у м. Токіо. На церемонії були присутні ректор Національного технічного університету України "КПІ" М.Згуровський та супроводжуючі особи.

Після церемонії Президент Ікеда мав бесіду з ректором Згуровським.

Участь у бесіді взяв також Посол України Ю.Костенко.

Статті із газети "Сейкьо сімбун", 29 квітня 2006 р.

Від імені Вченої ради на початку засідання, яке відбулося 15 травня, ректор університету академік НАН України М.Згуровський тепло поздоровив із 80-річчям професора, зав. кафедри автоматизованого управління електромеханічними комплексами В.М.Чермалиха.

Атестати професорів було вручене В.І.Тимофеєву, С.О.Кудрі, О.В.Гондляху, дипломом "Заслужений винахідник НТУУ "КПІ" було відзначено В.М.Марчевського. За досягнення в освіті і науковій діяльності Почесні грамоти Вченої ради отримали М.Д.Гомеля, В.І.Стеблюк, Т.Г.Кличко. Також було вручене дипломи студентам, що стали переможцями щорічного конкурсу університету на кращий дипломний проект і диплому роботу, та іншим керівникам.

На засіданнях Вченої та адміністративної рад

Першим питанням порядку денного за доповідю професора Н.С.Равської було затверджене пропозиції комісії щодо розподілу та використання бюджетних коштів з фінансування науки в університеті. Службі проректора з наукової роботи було рекомендовано розробити положення про комплексні роботи (програми) та положення про подання на конкурсний відбір тематики комплексних робіт. Ректор університету висловив підяку Н.С.Равської та очолюваній нею комісії за виконану роботу.

За пропозицією першого проректора член-кореспондента НАН України Ю.І.Якименка було підтримано запропоновані структурні зміни в університеті стосовно реорганізації кафедри англійської мови, що сприятиме підвищенню якості освіти, це саме питання розглядалося напередодні і було погоджено на засіданні адміністративної ради. Було також вирішено кафедру психології та педагогіки з факультету менеджменту та маркетингу перевести на факультет соціології, а кафедру систем автоматизованого проектування перевезти з факультету електроніки до інституту прикладного системного аналізу.

За доповідю декана ФІОТ професора О.А.Павлова було затверджене склад щодо створення Координаційної ради з інформатизації НТУУ "КПІ". У бюллетені для голосування було вирішено включити кандидатуру д. ф.-м.н., професора В.О.Добропольського на здобуття Державної стипендії Президента України видатним діячам освіти і науки.

На початку роботи адміністративної ради, яке відбулося 11 травня, були розглянуті питання приймальної комісії. За доповідю Ю.І.Якименка, керівників навчальних підрозділів додатково ознайомили з особливостями цьогорічного прийому на перші курси.

Зокрема, було наголошено на необхідності організації роботи атестаційних комісій, на які покладається відбір студентів на навчання в магістратуру, а

Українське відділення Міжнародного центру даних у КПІ

У березні 2005 р. Інститутом прикладного системного аналізу (ІПСА) НТУУ "КПІ" виступив з ініціативою про створення на базі ІПСА Українського відділення Міжнародного центру даних "Б" з фізики твердої Землі (УВ МЦД). На цю наукову організацію передбачалось покласти функцію головного центру в Україні зі здійсненням, накопичення, збереження та обробки глобальних даних, які будуть надаватися світовою мережею МЦД, а з української сторони поповнюватимуться за такими напрямками: фізика твердої Землі; сонячно-земна фізика; гідрологія; економічна географія; енергетична безпека; технології інформаційного супільства та ін. Ініціатива ІПСА була підтримана НАН України та МОН України.

Враховуючи те, що Міжнародний центр даних "Б" з фізики Землі в Москві діє з 1957 р. як структура Геофізичного центру РАН і функціонує під керівництвом Геофізичного комітету Російської Федерації, який є частиною Всесвітніх центрів даних Міжнародної Наукової Ради (ICSU), участь у цій фундації, безумовно, є корисною для науки України в цілому.

МЦД має великих архівні масиви даних по сеймології, гравіметрії, геомагнетизму, геотермії, сучасним рухам морської геології, геофізики, топографії тощо, і забезпечення доступу до такого великого інформаційного і реформативного блоку – неоцінена можливість для українських користувачів.

Обмін думками між представниками НАН України, Міністерства освіти і науки України та Геофізичного центру РАН щодо доцільності розширення співпраці вчених у галузі збирання, обміну, використання даних стало підставою для укладання Договору про партнерство, співробітництво й

науковий обмін між Інститутом прикладного системного аналізу НТУУ "КПІ", з однієї сторони, і Геофізичним центром Російської академії наук, з іншої сторони, предметом якого є створення Українського відділення Міжнародного центру даних "Б" Геофізично-

уважив, що поширення проекту Міжнародного центру даних на території України дозволить нашій країні долучитися до інформації про Землю, накопиченої міжнародним науковим співтовариством упродовж півстоліття, стати її користувачами та постачальниками. Для МОН та НАН України це важливий крок до світової, європейської інтеграції.

У слові-відповіді академік О.К.Гвішані згадав про давні тісні зв'язки академічних інститутів НАН України та РАН. Він зазначив, що КПІ робить значний внесок у розвиток міжнародної діяльності України для входження країни в міжнародну наукову спільноту.

Його доповнив академік О.О.Гліко: "КПІ взяв на себе складну місію створення і розвитку регіонального центру даних". За значний внесок академіка М.З.Згуровського в

розвиток інформатики та геоінформатики його було нагороджено ювілейною медаллю РАН, яку і вручив Олег Олександрович.

Інформаційний портал Українського відділення Міжнародного центру даних презентувала к.т.н. М.Дідковська, співробітник ІПСА. Було розглянуто основні сегменти порталу, наприклад, за якими будуть накопичуватися дані, каталоги та пошукові системи.

Українські науковці цікавилися у російських колег можливостями доступу до космічних знімків та іншої необхідної в роботі інформації, якою володіє РФ, а також окреслили першочергові спільні заходи.

Після підписання договору сторони висловили впевненість, що новстворене відділення-філія має всі можливості, щоб незабаром перерости в регіональне відділення й успішно представляти Україну в міжнародному науковому товаристві.

Інф. "КП"

го центру РАН з використанням у своїй роботі суперкомп'ютера, що створюється в ІПСА на основі 128 процесорів з об'ємом пам'яті 2 терабайти і діє на базі національної мережі URAN.

17 травня у церемонії підписання угоди взяли участь представники Національної академії України, Міністерства освіти і науки України, представники МЗС України і Посольства Російської Федерації в Україні, депутати Верховної Ради України, керівники академічних і навчальних закладів, представники освітівської і наукової спільноти, зокрема, академік В.І.Лялько та Я.С.Яцків, директор Інституту геофізики НАН України В.І.Старostenko, народний депутат М.К.Родіонов, зав. кафедри САПР професор А.І.Петренко, директор Геофізичного центру РАН академік РАН О.Д.Гвішані, директор кластеру інститутів наук про Землю академік М.О.Гліко.

Вітаючи гостей, ректор університету М.З.Згуровський, зокрема, за-

Академік РАН О.Д.Гвішані та академік НАН України М.З.Згуровський підписують угоду

17 травня університет "КПІ" відвідали керівники Українського науково-технологічного центру (УНТЦ) – президент і виконавчий директор Промислової корпорації США, голова наглядової ради УНТЦ Віктор Алессі, виконавчий директор УНТЦ Ендрю Гуд, його заступник Борис Атаманенко та координатор проектів Віктор Корсун. Гости мали зустріч з ректором університету М.З.Згуровським, проректором з наукової роботи М.Ю.Ільченком, генеральним директором Технополісу "Київська політехніка" С.В.Корсунським та директором технопарку "Київська політехніка" В.С.Камаєвим. Відбулася тривала зацікавлена розмова щодо співпраці УНТЦ та технополісу НТУУ "КПІ".

Зокрема, було наголошено, що винайдення нової технології чи створення розробки вченими – то лише початок шляху до споживача. Має бути ринок збуту, вмілий менеджер, який просуватиме винахід, і, звичайно, інвестиції.

Своїми враженнями від зустрічі проф. С.В.Корсунський поділився з кореспондентом "КП". Він

Візит американських бізнесменів

ІСТОРІЯ ОДНОГО ЕКСПОНАТА

Експозиція кожного розділу Державного політехнічного музею тим цікавіша, чим більше містить в собі рапортів експонатів. В розділі "Електроніка" привертає до себе увагу перший у світі п'ездодвигун, який був розроблений в Україні і саме в Київському політехнічному інституті. Історія його така.

Ще на початку 60-х років ХХ ст. завідуючий кафедрою діелектрів та напівпровідників факультету радіоелектроніки Київського політехнічного інституту Некрасов Михаїло Макарович, виведуючи з великою потоку технічних і наукових новин найсуттєвіше, а саме те, що міг принести винахід на практиці, пропонував студентам старших курсів і аспірантам провести дослідженням тієї чи іншої ідеї. Але, як пише в своїй книзі спогадів Катерина Лубенець, "більшість його ідей, звісно, випаровувались, деякі залихи в курсових і дипломних роботах та проектах. Але бувало, що й проростили, пускали корінці в дисертаціях, які уже розросталися в наукові напрямки". Саме в цей час у Михайлова Макаровича виникла ідея створити п'ездодвигун.

Зайнявшись цією темою він пропонував багатьом аспірантам. Ті знайомилися з літературою, робили пробні досліди – і відмовлялись.

Нарешті знайшовся такий самий одержимий, як і Некрасов, – студент третього курсу В'ячеслав Васильович Лавриненко. Працював над цією темою і на четвертому, і на п'ятому курсах. Поступово вивчав наукову літературу, підібрав потрібні компоненти, виготовив у наших печах кераміку, сам виточив ювелірні механічні деталі і при захисті диплома продемонстрував діючий прилад.

Ось так і народився двигун нового типу без жодної механічної деталі, де використовується властивість п'зо-кераміки змінювати свої розміри під впливом електричного поля – це перший у світі п'ездодвигун.

Великі його переваги порівняно з найбільш розповсюдженими двигунами в тому, що він відрізняється швидким запуском і зупинкою. В багатьох конструкціях п'ездодвигунів час цього параметра не перевищує 1 мілісекунди. Важливим при його роботі є те, що ним легко керувати, він точно фіксує необхідне положення при зупинці, не містить магнітів і не створює магнітного поля, може розвивати значні обертаючі (крутні) моменти – більше

10 Н·м. Номінальна частота повороту – 0-3000 хв⁻¹.

До його конструкції не входять обмотки, струмознімальні щітки та контакти, що перериваються. Він не має властивостей горіти та забруднювати атмосферу. При його зупинці не спостерігається перенавантаження в ланцюзі живлення. Високі частоти живлення забезпечують простоту, малі об'єми і масу електронних схем та схему керування частотою обертання.

В основі побудови п'зоелементів лежить полікристалічний матеріал – кераміка. Твердотільне виконання всіх деталей п'зоелектричного двигуна забезпечує йому низьку вартість та ряд переваг порівняно з електромагнітним аналогом: низьку трудомісткість, виготовленням деталей методами штампування, пресування, літті; використанням автоматів та автоматичних ліній. В конструкції п'ездодвигуна використовуються зносостійкі матеріали, що забезпечують надійну його роботу.

П'ЄЗОДВИГУН

Перший в світі п'ездодвигун
Рік розробки: 1963
Автор: с.в.н. Лавриненко В.В.
Керівник захисту патентування СВІА,
Відповідальні: Іванів, Герман, Аксеній.
Відповідальні патентування в електротехніці
та промисловому будівництві

боту протягом 1000 год, а в деяких випадках, навіть 10 000 год.

П'зоелектричний двигун – двигун нового типу і може використовуватись в магнітофонах, кінофотоапаратури, приладах, системах автоматичного керування і регулювання, в протезах, дитячих іграшках, побутовій техніці т.д. Розроблений Лавриненком В'ячеславом Васильовичем у 1964 році.

Патентний захист п'зоелектричних двигунів забезпечений 27 патентами таких розвинутих країн, як США, Великобританія, Японія, Німеччина, Австрія та ін.

Двигун, що демонструється в нащому музеї, передав до 100-річчя Київського політехнічного інституту 11 вересня 1998 р. факультет електротехніки.

Т.І. Озоженко, ст.н.с. ДПМ

Засідання президії Ради проректорів

12 травня відбулося чергове засідання президії Ради проректорів з наукової роботи вищих навчальних закладів III-IV рівнів в акредитації та директорів наукових установ Міністерства освіти і науки України.

У засіданні взяли участь члени президії Ради, запрошенні – відповідальні працівники Міністерства освіти і науки України В.О.Свіженко, Ю.П.Карлаш, І.В.Сандіга.

Нараду відкрив голова Ради проректорів – чл.-кор. НАН України, проректор з наукової роботи НТУУ "КПІ" М.Ю.Ільченко. Він доповів про основні підсумки роботи за 2005 рік та охарактеризував основні нальні питання державного рівня, над якими треба працювати в цьому році.

На нараді було розглянуто план роботи на 2006 рік та запропоновані Міністерством освіти і науки України пропозиції щодо відбору комплексних проектів за пріоритетними напрямами розвитку науки і техніки, що виконуватимуться з прикладних досліджень кількома вищими навчальними закладами-виконавцями.

Членами президії

Ради запропоновані конкретні заходи щодо формування та організації виконання комплексів.

Інф. "КП"

12 травня 2006 р. в картинній галереї НТУУ «КПІ» відкрилася виставка художника-живописця, архітектора, члена Спілки художників України і члена Спілки архітекторів України Василя Володимировича Климика.

Він є автором пам'ятного знаку Воїнам-визволителям у м. Вишгороді (1979 р.), співавтором з С. Войцехівським пам'ятного знаку «Героям Лютізького плацдарму» в с. Нові Петрівці Київської області (1983 р.); разом із В. Філатовим створив пам'ятник Валерію Лобановському на стадіоні «Динамо» (2003 р.). Як художник-оформлювач В. В. Клиник брав участь у розробці інтер'єрів музею «Героїчної оборони Сева-

Багатогранність таланту Василя Климика

стополя» (1984 р.), музею-заповідника «Битва за Київ 1943 р.» в с. Нові Петрівці (1990 р.), багатьох будинків культури, навчальних закладів, кафе в різних містах України. Він виконав монументальний розпис церкви св. Іоанна Хрестителя по вул. Гарматній. Є лауреатом першої премії за проект пам'ятника князю Свя-

тославу в Києві. В. В. Клиник створив понад 250 живописних полотен різного жанру: портрети, пейзажі,натюрморти, ікони. Тематична різноплановість картин свідчить про широкий світогляд митця, захоплення різnobарвністю життя. Одна з картин протиставляє Слов'янську Мадонну світові, на іншій застигла вечірня тиша, ще одне полотно вабить ніжним ароматом бузку; на полотні «Жінка у всі часи» швидкоплинний час застиг, зачав-

демії наук України, поет, письменник; Стасенко Григорій Афанасійович – заслужений будівельник України, ліквідатор наслідків аварії на ЧАЕС; Володимир Опенько – соліст Національної

опери України; Оксана Опенько – солістка Національної опери України. Усі вони з теплотою говорили про творчість Василя Володимировича та його багатогранну особистість.

Унікальний синтез потужних різнопланових творчих здібностей в одній особистості не часто зустрічається серед митців. Василь Володимирович належить до когорти обраних Богом. Творчий його добрібок – одна із складових духовного відродження української нації.

I. Олександрова
Фото В. В. Буряка

тославу в Києві. В. В. Клиник створив понад 250 живописних полотен різного жанру: портрети, пейзажі,натюрморти, ікони. Тематична різноплановість картин свідчить про широкий світогляд митця, захоплення різnobарвністю життя. Одна з картин протиставляє Слов'янську Мадонну світові, на іншій застигла вечірня тиша, ще одне полотно вабить ніжним ароматом бузку; на полотні «Жінка у всі часи» швидкоплинний час застиг, зачав-

ОГОЛОШЕННЯ

Загальний курс фізики: оптика та оптичні явища

Оптичні явища в природі

Що таке райдуга і звідки з'являється? Чому колір неба зранку червоний, а коли сонце в зеніті – яскраво-синій? Що є причиною північного сяйва? Вам уже здається, що фільм просто перевніений питаннями, та, жаль, він дає й відповіді. Якщо вам подобається до всього додумуватися самим, не дивіться цей фільм.

Інтерференція

Демонструється інтерференція світлових хвиль, її вияв у природі та застосування в техніці. Ви познайомитеся з новим еталоном метра. Побачите, як світлові потоки посилюють та послаблюють один одного. Як вивчають структуру мінералів. Як виникає яскравий орах метеликових крил. Дізнаєтесь, чому виникають кольори в тонких плівках мазуту і як посилити світловий потік у фотоапаратах. Все це – про інтерференцію.

Методи рентгеноструктурного аналізу

Про рентгенівське проміння чули всі. Та не всі знають його природу. Фільм присвячується тим «чомучкам», які люблють докопуватися до суті. Ви познайомитеся з властивостями таємничих X-променів. Дізнаєтесь про взаємодію цих променів з кристалами мінералів. А та-

кож побачите в дії методи аналізу будови кристалів.

Поляризація світла

Фільм знайомить з поляризацією світла. Показує, що це таке, коли відбувається і як засновується. Так, зокрема, в поляризованому світлі можна виявити дефекти при виготовленні кварцевого скла, визначити концентрацію цукру в розчинах, виявити наявні мінерали у гірських породах... Однак, це краще бачити, ніж чути.

Променевий теплообмін

Навколо нас постійно відбувається променевий теплообмін. Його фізичною основою є закони Кіргофа, Віна, Больцмана, Планка, про які йдеться у фільмі. Ви побачите кольорові «фокуси» в різних температурних умовах, які є прямими наслідками цих законів. Демонструються властивості предметів, які впливають на рівень випромінювання та поглинання тепла, та практичне застосування теплообмінних закономірностей.

Зовнішній та внутрішній фотоефект

Фільм знайомить із явищем фотоефекту. Завдяки цьому явищу ми отримуємо нове джерело енергії – сонячні батареї. Бажаєте знати, як

світло перетворюється на електричний струм? Цей фільм для вас.

Дослід Франка і Герца

Що таке атом? Нільс Бор пропонує теорію його будови, яка ґрунтуються на ідеї дискретності енергетичних рівнів атома. Її підтвердженням є дослід Франка і Герца. Фільм є анончою демонстрацією досліду.

Дослід Штерна і Герлаха

На перший погляд, планетарна система та малесенський світ атомарних частинок схожі між собою. Та між ними є суттєві відмінності. Фільм розповідає про теорію, запропоновану Н. Бором, яка пояснює особливості будови атома.

Лазери

Тема фільму – квантові генератори, мазери і лазери. Демонструються принципи їхньої роботи, основний з яких – вимушене випромінювання. Ви побачите будову сучасного лазера, його різновиди. Дізнаєтесь про особливості лазерного променя та його застосування.

Фільми знайдете в каталогі:
ftp://public.ntu-kpi.kiev.ua/pub/video/

Відділ технічних засобів навчання НТУУ «КПІ»
тел.: 241-76-76, 241-86-38
e-mail: inform@ntu-kpi.kiev.ua

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ГНАТОВИЧ

Редактор
Н.С.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й.БАКУН

Комп'ютерний набір
Л.М.КОТОВСЬКА

Коректор
О.А.КЛІХЕВИЧ

РЕєстраційне свідоцтво Кі-130
від 21.11.1995 р.

Друкарня АТЗТ «Атопол»,

м. Київ, пр. Московський, 9

Тираж 1500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.

На старт виходять легкоатлети

Розпочався легкоатлетичний сезон 2006 року. 29 квітня збірна команда нашого університету взяла участь у молодіжній легкоатлетичній естафеті «В здоровому тілі – здоровий дух», яка пройшла на майдані Незалежності. Ці змагання проходили з метою пропаганди здорового способу життя серед молоді та популяризації легкої атлетики в навчальних закладах м. Києва. Керівництво і відповідальність за проведення легкоатлетичної естафети було покладено на Комітет з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України. Головне управління фізичної культури та спорту Київської міської державної адміністрації та ТОВ «Шоуспорт».

Змагання проходили у чотирьох змагальних групах: I група – збірні команди учнів 9-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів м. Києва, II група – збірні команди учнів і студентів вищих навчальних закладів I і II рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладів освіти міста, III група – збірні команди студентів вищих навчальних закладів III і IV рівнів акредитації та IV група – збірні команди студентів вузів з фізичної культури і спорту України.

Збірна команда нашого університету виступала відповідно в третьій змагальній групі, куди ввійшли 22 вищі навчальні заклади м. Києва. У першому забігу перемогу здобула збірна команда Національного університету технологій і дизайну.

Наши легкоатлети стартували у другому сильнішому забігу. Упродовж восьми етапів естафети запекла боротьба відбувалася між командами Національного аграрного університету, Національного університету ім. Т.Г.Шевченка, НТУУ «КПІ» та Національної академії внутрішніх справ України. До останніх метрів дистанції неможливо було визначити переможця. В результаті напруженої боротьби перемогу здобула команда Національного університету ім. Т.Г.Шевченка, з малим відривом від іншими фінішували студенти НТУУ «КПІ», на третю позицію вийшли курсанти Національної академії внутрішніх справ України.

У складі збірної команди НТУУ «КПІ» стартували: студент III курсу видавничо-поліграфічного інституту Филипович Володимир, студент IV курсу фізико-технічного інституту Байденко Борис, студенти факультету фізичного виховання і спорту: Зельська Юлія, Мар'янкова Анна, Тагасова Вікторія, Приказчикова Анна, Засєць Свєн та Янченко Роман. Побажаємо нашим студентам міцного здоров'я та подальших успіхів у навчанні та спорти.

Н.М.Прус,
старший викладач кафедри спортивного відосконалення

• КОНКУРС • КОНКУРС •

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення посади професора (доктор наук, професор),
яка буде вакантною з 01 вересня 2006 року по інституту, кафедрі:

Інститут енергозбереження та енергоменеджменту

Кафедра забезпечення життєдіяльності
професорів - 1

на заміщення посад додоцентів (доктор наук, кандидат наук, доцент),
старшого викладача (кандидат наук), асистента, які будуть вакантні
з 01 вересня 2006 року по інституту, факультетах, кафедрах:

Інститут телекомунікаційних систем

Кафедра засобів телекомунікацій
ст. викладачів - 1

Фаульнітет електроніки

Кафедра електронних пристрій та пристроїв
доцентів - 1

Приладобудівний факультет

Кафедра наукових, аналітичних та екологічних пристрій і систем
доцентів - 1

Фізико-математичний факультет

Кафедра математичної фізики
асистентів - 1

на заміщення вакантних посад старших викладачів (кандидат наук) по інституту, кафедрі:

Видавничо-поліграфічний інститут

Кафедра видавничої справи та редактування
ст. викладачів - 2

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення.

Адреса: 03056, Київ-56, проспект Перемоги, 37, відд